

МИЛОВАН ШУВАКОВ,
ПОМОЋНИК МИНИСТРА ПРОСВЕТЕ

Признавање страних
школских исправа

Страна 3

ПРЕМА НОВОМ ИЗДАЊУ
„PISA У ФОКУСУ“

Паметни телефони ђаке
(не)чине паметнијима

Страна 3

ТЕМА БРОЈА:
ВАСПИТНА УЛОГА ШКОЛЕ

Хаос настаје кад
ђаци преузму час

Стране 4–6

ДР ДУШАН ИВАНИЋ, PROFESSOR
EMERITUS УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

Искуство као путоказ
младима у науци

Страна 9

МЕЂУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА У БЕОГРАДУ

Вредновање школског лидерства

Конференцију је отворио директор Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања др Драган Банићевић

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања (ЗВКОВ) организовао је међународну конференцију у сарадњи са организацијом SICI (Standing International Conference of Inspectorates) која је одржана у Београду од 14. до 18. септембра ове године. Циљеви су били да се истраже различити видови лидерства и да се утврди како их вредновати, размени добра пракса евалуације лидерства, истраже различите алатке за евалуацију школског лидерства и размене идеје и искуства о индикаторима за лидерство за директоре школа или наставнике.

Конференцију је отворио директор Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, др Драган Банићевић, који је посебно нагласио важност континуираног праћења образовања и контекста у коме се образовање одвија. Наглашавајући важност политике стандардизације и евалуације, истакао је да се Завод бави стандардима од 2009. године те као резултат тог рада имамо стандарде за вредновање предшколских и школских установа. Сви спољашњи евалуатори су уз стручну подршку Инспектората Краљевине Холандије и SICI-ја прошли обуку, а Србија је постала члан SICI-ја 2012.

Др Зоран Костић се обратио у име Министарства просвете, науке и технолошког развоја и подсетио да је у Србији до сада вредновано око 1.000 установа и да је анализа двогодишњег вредновања наших школа показала да квалитет области „Организација рада и руковођење“ умногоме зависи од рада директора. Зато је евалуација лидерства директора и наставника тема која представља изазов за наш образовни систем и значајно нам је да чујемо искуства других држава у овој области.

Председник SICI-ја, Вулф Хомајер, истакао је да у школама готово да нема важније позиције од директора. Нагласио је да је изабрана одлична тема за конференцију јер је најчешће руководиоца школе у непосред-

ној вези са квалитетом школе. То се тешко може доказати, али има много индикатора који на то указују.

Петер Радо, представник SICI-ја, говорио је о професионалној одговорности, односно о тенденцији у европским земљама да је цела школа одговорна за ученичка постигнућа, а не само наставници. Зато је и нагласио важност инспекторског рада јер да бисмо школу сматрали одговорном за исходе неопходно је имати екстерно вредновање. Говорећи о осам различитих типова лидерства, то јест управљања, Радо је рекао да су неопходни индикатори квалитета на основу којих се процењује и директор школе.

Проф. др Александар Бауцал са Филозофског факултета у Београду, са Одељења за психологију, базирао је своје излагање на анализи добрих школа. Говорећи о истраживању које је спроведено, у Србији је издвојено 50 добрих школа и то и из градских и руралних области. Фактори који утичу на ниво постигнућа су величина школе, образовни ниво родитеља и величина одељења. Но,

УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЗ 22 ЗЕМЉЕ

SICI је основан у Немачкој 1995. и има 34 земље чланице. Србија је члан ове мреже од 2012. године. На овој конференцији и радионици под називом „Вредновање школског лидерства“ учествовало је 25 инспектората у области образовања из 22 земље.

неке школе нису имале предиспозицију за добру школу па су показале успех. Испоставило се да динамика унутар школе има највише утицаја на постигнућа ученика те да лидерство може носити директор, наставник или стручна служба.

Другог дана конференције учесници су били подељени у шест група и обишли шест школа у Београду (четири основне и две средње). Након тога су имали груп-

не дискусије и радионице које су их водиле до различитих аспеката лидерства, откривајући нове алатке за евалуацију школског лидерства.

Организацију и рад ове конференције помогли су Уницеф и Центар за образовне политике (ЦОП), те је врло битну улогу модератора имала Тања Ранковић као представник Уницефа, а у име Уницефа обратила се и Северина Леонарди. Јасминка Чекић Марковић, директорка ЦОП-а, била је модератор завршног дана конференције. Она је са својим тимом учествовала и у реализацији целе конференције јер су они имали врло важну улогу фацитатора приликом посете школама.

Петер Радо, представник SICI-ја, говорио је о професионалној одговорности, односно о тенденцији у европским земљама да је цела школа одговорна за ученичка постигнућа, а не само наставници. Зато је и нагласио важност инспекторског рада јер да бисмо школу сматрали одговорном за исходе неопходно је имати екстерно вредновање. Говорећи о осам различитих типова лидерства, то јест управљања, Радо је рекао да су неопходни индикатори квалитета на основу којих се процењује и директор школе.

Трећег дана конференције учесницима се обратио проф. Дејвид Фрост са Универзитета Кембриџ који је пре конференције доставио материјал за рад у школама, дајући им алатке за евалуацију лидерства. У својој презентацији акценат је ставио на улогу лидерства у школи и нагласио да добро лидерство омогућава наставнику да да оно најбоље од себе. Лидери мобилишу и раде са осталима на постизању заједничких циљева. Истичући важност инспекторског рада у образовању, рекао је да би инспектори морали да се позабава квалитетом средњег лидерства, односно ученицима, родитељима и локалном самоуправом. Потом су учесници конференције тимски представљали школе које су посетили и износили јаке и слабе тачке сваке школе и оцену лидерства у њој.

Закључак конференције и осврт на овако инспиративну и важну тему лидерства изнела је Јелена Марковић, координаторка за образовање и развој људског капитала у Тиму за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе РС.

Ову врло успешну конференцију затворили су председник SICI-ја Вулф Хомајер и мр Гордана Чапрић, заменица директора Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања. Закључак конференције је да ће добијене информације и материјали из посета школама унапредити рад учесника конференције и бити важни улазни подаци за стратешко планирање рада SICI организације за период до 2020. године.

Тања Трбојевић

ПОТПИСАН УГОВОР О ОСНИВАЊУ ЦЕНТРА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ И ИНОВАЦИЈЕ ЗАПАДНОГ БАЛКАНА

WISE – брана одливу памети

Министар просвете, науке и технолошког развоја др Срђан Вербић учествовао је на Министарској конференцији поводом потписивања уговора о оснивању Центра за истраживање и иновације Западног Балкана – WISE, у Сплиту, Република Хрватска.

Министар Вербић је том приликом рекао да је Република Србија у протеклим годинама остварила значајне резултате у Оквирним програмима Европске уније, а посебно у Хоризонту 2020.

– Ипак, у поређењу са развијенијим земљама, Србија има релативно мали број истраживача. Такође, због лоше економске ситуације, финансијска средства опредељена за науку још увек су веома скромна. Нису довољна за значајан напредак науке или за унапређење високотехнолошке индустрије. Ситуација је слична и у неким другим земљама Западног Балкана – навео је министар Вербић.

– Зато, у годинама које следе, наши циљеви су да постанемо конкурентнији, да снажније подржимо нашу науку и њен однос са привредом, да унапредимо систем високог образовања и да прокрчимо пут ка пуној интеграцији у Европску унију – рекао је министар Вербић.

Говорећи о идеји о успостављању WISE као значајном и изазовном пројекту, министар Вербић је истакао да овај центар може да постане средство за умањење одлива мозгова, односно да омогући истраживачима да раде на изузетно важним и привлачним пројектима, а да истовремено остану у својим земљама.

– Један од значајних елемената за развој наше науке је међународна сарадња. Српски интерес, као и наш заједнички интерес на Западном Балкану, јесте да промовишемо и охрабriamo успостављање регионалних мрежа научника и да креирамо услове за паметну специјализацију у региону. Заједно можемо да ојачамо наше ресурсе и знање, а како би постали успешнији – закључио је Вербић.

У циљу побољшања истраживачке и иновационе сарадње у региону, WISE ће управљати стратешким пројектима од регионалног значаја и биће место за дијалог и размену мишљења, као и место за остваривање заједничких регионалних интереса.

Ова међународна организација, чије ће седиште бити у Сплиту, радиће на промовисању сарадње научника унутар и изван региона Западног Балкана, са посебним нагласком на научну дијаспору, у циљу омогућавања заједничког коришћења великих научних инфраструктура и промовисања научних центара изврности.

WISE ће посебно промовисати мобилност младих истраживача и докторанада у региону, као и између региона и других земаља. Активно ће радити и на јачању сарадње између научних организација с циљем бољег стратешког улагања у научну инфраструктуру, као и на побољшању сарадње између научних организација и привреде.

Министарску конференцију отворила је потпредседница Владе Републике Хрватске Весна Пусић, а на конференцији су учествовали министри задужени за образовање, науку, истраживање и развој Западног Балкана, високи представници Регионалног савета за сарадњу и Светске банке.